

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Ukskoski, Tuija; Tuomainen, Tarja

Title: Tutkimustieto ei asu norsunluutornissa vaan opettajan työn arjessa

Year: 2015

Version:

Please cite the original version:

Ukskoski, T., & Tuomainen, T. (2015). Tutkimustieto ei asu norsunluutornissa vaan opettajan työn arjessa. In E. Aalto, & M. Rautiainen (Eds.), *Kokeiltiin tällasta : opettajankoulutus ja koulut yhdessä* (pp. 7-8). Jyväskylän yliopisto, Opettajankoulutuslaitos. <https://www.jyu.fi/edu/laitokset/okl/taydennyskoulutus-kouluysteistyoyhteistyohankkeet-koulujen-kanssa/kokeiltiin-tallasta-opettajankoulutus-ja-koulut-yhdessa>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Tutkimustieto ei asu norsunluutornissa vaan opettajan työn arjessa

TUIJA UKSKOSKI & TARJA TUOMAINEN

“Ai vielä tutkimustulosten lukemista, hyvä kun ehdin kokeet korjata!” Harva opettaja varmaankaan jaksaa innostua työpäivän päätteeksi vielä tieteellisten artikkelien lukemisesta. Ehkä ei tarvitsekaan, sillä hyvä tutkija ja opetuksen kehittäjä muokkaa tieteellisen tiedon koulun arkeen sopivaan muotoon. Kerromme tässä tekstissä kahdesta oppilaiden hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämiseen sekä koulukiusaamisen ehkäisemiseen liittyvästä kehittämishankkeesta, jossa tutkimustieto on tuotu koulun käyttöön arkisina asioina, linkittyneenä koulussa muutoinkin opetettaviin asioihin ja aineisiin.

Hyvinvointioppiminen, turvallisuus ja oppimisen edistäminen Jyväskylän kouluissa

Jyväskylän kaupungin perusopetuksen kehittämissuunnitelmassa nostettiin vuosille 2012–2016 kehittämisen kärjiksi turvallisuus, hyvinvointioppiminen ja oppimisen edistäminen. Koulun rooli hyvinvoinnin kehittämisen alustana on merkittävä sekä yksilön että yhteisön oppimisen näkökulmasta. Kehittämisen alkuvaiheessa painopiste oli hyvinvointiarvioinnissa ja -keskustelussa sekä koulujen omassa hyvinvointioppimiseen liittyvissä arjen sovelluksissa. Syksyllä 2014 käynnistyi opettajankoulutuslaitoksen kanssa lapsen ja nuoren psyykkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin kolmevuotinen (2014–2017) kehittämishanke, jossa hyvinvointi (HYVO) opiskelijaryhmät tutustuvat kummikoulunsa toimintaympäristöön ja lasten arkeen (ks. tarkemmin Kepler-Uotinen & Saikkonen tässä julkaisussa).

Hyvinvointioppiminen systemaattisena osana koulun arkea ja sen käytännön sovellukset hyvinä pedagogisina käytänteinä kirjataan myös perusopetuksen uudistuvan opetussuunnitelman paikalliseen osioon.

Koulun yhteisöllisyyden ja kouluhyvinvoinnin edistäminen sekä koulukiusaamisen ehkäiseminen

Toinen vastaava, laajasti tutkimustietoa kouluarkeen tarjoava ja tuottava hanke perustuu oppilaiden hyvinvoinnin merkittävän uhkatekijän, kiusaamiseen ehkäisemiseen. Kyseessä on 2008 käynnistetty kouluhyvinvointihanke, sittemmin Osaava-ohjelmassa Yhteisön hyvinvointi -koulutukseksi nimetty koulutusmalli keskisuomalaisille peruskouluille. Yhteisön hyvinvointi -koulutuksen tavoitteena on ehkäistä koulukiusaamista ja edistää kouluhyvinvointia kehittämällä koulu työyhteisön osaamista. Koulutusmallin rakentamisessa, pilotoinnissa ja kehittämisessä ovat olleet mukana opettajankoulutuksen ja Osaavan lisäksi Keski-Suomen Ely-keskus, nuorisotyö, seurakunta, Mannerheimin lastensuojeluliitto sekä koulutukseen osallistuneiden koulujen moniammatillinen henkilöstö oppilaineen ja huoltajineen.

Yhteisön hyvinvointi -koulutus perustuu kiusaamisen havaitsemiseen ja siihen puuttumiseen sekä hyvinvoinnin edistämiseen Vaakamalli®-kuvioon koottujen teemojen avulla sekä asiantuntijatiedon yhteisölliseen rakentamiseen. Koulutuksessa koulun työyhteisö sitoutuu lukuvuoden mittaiseen interventioon, jonka aikana ulkopuolisten kouluttajien johdolla tarkastellaan ja kehitetään koulun omia toimintatapoja niin kiusaamiseen puuttumisessa kuin kouluhyvinvoinnin edistämisessä.

Yhteisön hyvinvointi -koulutuksen vahvuus yhteisöllisessä työskentelyssä

Yhteisön hyvinvointi -koulutuksessa opettajat ovat arvostaneet koko työyhteisön keskinäistä tavoitteellista vuorovaikutusta ja arjen käytänteiden sekä kyseenalaistamista että kehittämistä paremmin kiusaamista ehkäiseviksi. Moni opettaja on koulutuksen käytyään lähtenyt itse kouluttautumaan vertaiskouluttajaksi uusiin kouluihin, jotka ovat lähteneet mukaan koulutukseen. Koulutus poikkeaa perinteisestä opettajien täydennyskoulutuksesta sekä yhteisöllisyytensä että pitkäkestoisen toteutustapansa vuoksi olematta kuitenkaan kallis tai vaikeasti kouluarkeen sovitettava.

Uskomme, että hyvä yhteistyö tutkimustiedon soveltamisessa kouluarkeen jatkuu keskisuomalaisten koulujen ja useiden muiden tahojen kanssa vähintään yhtä vilkkaana kuin tähänkin asti. Toivomme, että otat yhteyttä, jos sait idean tai innostuksen oman koulu yhteisösi hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden tutkimusperustaiseen kehittämiseen.